

Đầu năm 1984 tôi vượt biên cùng với hai đứa con lớn, một trai một gái. Tôi lái tàu nên chèo tàu cho tôi được 3 giờ. Giờ chèo là ngôn từ "thời thời" lúc đó may tay tôi chèo được dùng để trao đổi với những người lái tàu như tôi cho ra với một chút chèo để nghe vượt biên thì làm gì có giờ nghỉ. Nôm na là người ta cho đi được 3 người kể cả tôi vì vậy mà nhà tôi và 3 đứa con như phải đi lại cho một cái khác. Chuyến đi cũng trải qua nhiều gian nan và nguy hiểm như nhiều chuyến vượt biên khác nhưng cuối cùng rồi chúng tôi cũng đã đến được trại tị nạn Palawan, Phi Luật Tân. Chúng tôi đi Phi một năm để lập thời gian đi đến nhà của người ta ba là Hoa Kỳ.

Tôi lúc còn ở trung học, môn số thì giỏi, tôi còn nhớ một cách đi công nghệ thì Châu Mỹ là lúc đến mà đi được ông Columbus khám phá ra cái thời kỳ 15. Người Mỹ thì cho mình lập quốc thì giỏi cả thế kỷ 18, đất rộng, giàu tài nguyên, không bị tàn phá (ngay trên lãnh thổ họ) bởi hai cuộc thế chiến nên có đi du lịch thu nhập đi để phát triển. Người Hoa Kỳ họ họ là di dân từ các quốc gia khác đến lập nghiệp và đa số họ đã thành công vang sau một thời gian của mình làm việc vì vậy mà người ta gọi đây là Miền Đất Cờ Mới (Land Of Opportunity.)

Thời gian ở trại tị nạn Palawan và Bataan, tôi có cái thời gian xúc với các giáo viên và một số thì nạn nạn viên người Mỹ, để biết là qua các các giờ Orientation, tôi hiểu biết thêm về người Mỹ, cũng rất tốt quát như là "người Mỹ có tinh thần thì lập cao, con cái đến tuổi 17, 18 thì ra riêng không muốn sống chung với cha mẹ nữa. Người Mỹ muốn xin được việc làm phải có bằng cấp (degree) hoặc ít ra cũng phải có chứng chỉ (certificate) xác nhận đã có học nghề đó thì mình xin được việc làm và hành nghề mình lập. Nào là người Mỹ họ không có tài và không chịu khó thì không sống không thành công. Nào là vì có nhiều người dân đến lập nghiệp nên Mỹ là một quốc gia đa văn hóa và văn minh do, nhân quyền thì rất được tôn trọng v.v..." Mình người trong tâm trạng chờ lên được đi Mỹ ai cũng đều thích nghe câu: "Người Mỹ làm giàu thì khó nhưng nghèo không cảm ăn, áo mặc lại càng khó hơn." Và, với mình hiểu biết đó, tôi đã lên được đến Mỹ đến nhà vào tháng 3 năm 1985. Năm đó tôi đã 41 tuổi.

\*

Cháu trai tôi bỏ lãnh cha con tôi từ Phi qua Mỹ. Cháu cũng là cựu sĩ quan hải quân, ra tù của tôi và vượt biên đến Mỹ năm 1981, đến nhà của thành phố Cincinnati, Ohio. Lúc còn ở đó, qua thời tôi được biết cháu đang học ở học năm thì ba, vậy thì đi làm hãng đi nữa.

Vì chúng cháu tôi và hai đứa con như đang ở trong một căn apartment hai phòng, nay có thêm

## Vui Buồn Trên Miền Đất Cõi Trời

T&#225;c Gi&#7843;: H H i

Th&#7913; T&#432;, 29 Th&#225;ng 4 N&#259;m 2009 23:48

---

ba cha con tôi nũa nên trong bũa tiũa cũa ngũa cha con tôi mũ i đũa nũa Mũa, cháu tôi chũa mũ i có hai ngũa i bũa nũa thân cũa a nó đũa nũa đũa. Mũa tũa ngũa i đũa cũa giũa i thiũa u qua Mũa tũa năm 1975, trũa cũa kia là trung úy không quân, tũa tũa nghiũa pũa kũa sũa đũa nũa, đã đi làm đũa cũa vài năm. Và mũ tũa ngũa i khác trũa hũa nũa, mũ i đũa nũa Mũa đũa cũa 2 năm. Lúc rũa i Viũa tũa Nam anh ta vũa a tũa tũa nghiũa pũa kũa sũa trũa ngũa bách khoa Phú Thũa, nay đang hũa cũa năm thũa hai cùng trũa ngũa vũa i cháu tôi.

Trong buũa i tiũa cũa qua vài câu thăm hũa i xã giao vũa cuũa cũa sũa ngũa hiũa nũa nay i Viũa tũa Nam và i trũa i tũa nũa nũa v.v... cháu tôi và các bũa nũa nó đũa u xoay quanh nhũa ngũa vũa nũa đũa liên quan đũa nũa viũa cũa hũa cũa, viũa cũa làm cũa a hũa. Qua vài tuũa nũa bia, lon mũ i đũa nũa lên, lon trên đũa nũa xuũa ngũa, câu chuyũa nũa bũa tũa đũa u trũa nên hào hũa ngũa và thân thiũa nũa. Tôi vui miũa ngũa hũa i mũ i ngũa i:

- Hũa cũa bên này có khó iũa mũa không?

Chàng kũa sũa Phú Thũa nhanh miũa ngũa trũa iũa i:

- Đũa iũa mũa cũa u (Các bũa nũa cũa a cháu tôi ai cũng còn trũa nên hũa đũa u giũa i tôi bũa ngũa cũa u). Hũa cũa bên này thũa tũa ra bài vũa thì không đũa nhũa ngũa cách hũa cũa thì rõ ràng đũa hiũa u hũa nũa, không tũa -chũa ngũa nhũa bên mình. Cũa giũa ngũa, chũa u khó thì "qua cũa u" hũa tũa cũa u i!

Cháu tôi giũa tũa đũa u tiũa pũa:

- Nhũa ngũa mình là hũa i quân, dân ban B (tỏa nũa) mà cũa u lo gì? Còn Anh vũa nũa thì cháu nhũa hũa i đó cũa u có làm Sĩ Quan Liên Lũa cũa (Liaison Officer) cho hũa i quân Mũa mũ tũa thũa i gian, vũa a rũa i bên Phi iũa i đũa ngũa T.A.(Teacher Assistant) nũa a. Tũa i cháu hũa cũa đũa cũa, cũa u hũa cũa đũa cũa mà, uũa ngũa đi rũa i mai mũ tũa hũa tũa.

Tôi đũa pũa:

- Cũa u chũa suũa ngũa miũa ngũa hũa i chũa i cho biũa tũa thũa.

Anh chàng không quân, k s ph h a:

- H i thi t, làm thi t ch ch i sao đ c c u? Mình là dân nhà binh mà. Nói đánh thì đánh... còn nói buông súng không đánh n a thì ph i ch y ch c u lòng vòng đ đó làm gì đ vô tù c i t o bây gi m i qua? Đã tr r i l i còn h i ch i!

C bàn c i thích thú v i câu nói đùa đó và cùng nâng ly lên m i nhau. Tôi nhìn qua anh chàng k s Phú Th , h i thăm:

- Chú m i t t nghi p Phú Th qua đây ngay ch c là h c kh e l m ?

- Bên Vi t Nam sau 75, đâu có h c Anh văn, lúc m i qua đây cháu toàn ch i "body language", vì v y mà th i gian đ u cháu ch l y m y môn khoa h c nh toán, đ i n, v t lý né m y môn Anh văn. Cháu còn nh h c đ n semester (l c cá nguy t) th hai r i mà gi v t lý ông th y n Đ , ng gi ng c m i l m phút mà cháu không bi t ng nói cái gì, đ n khi ng vi t công th c lên b ng m i bi t n y gi ng gi ng v l c ma-sát (friction.)

D ng nh ai cũng đ u nghĩ là đ ng nhiên tôi ph i đi h c, không ai nghĩ tôi ph i đi làm ngay. Đ u đó đã nh h ng đ n quy t đ nh c a tôi không ít. Tôi không bi t mình có nên "tranh th " lúc v con ch a qua đ , dù sao cũng đang còn nh gánh, ráng h c vài năm n u không có đ c cái degree thì cũng có cái certificate, có đ c vi c làm n đ nh, đ sau này đ i s ng gia đình s đ h n? T i đó tôi c tr n tr c, thao th c không sao ng đ c.

Hôm sau, cha con tôi lên USCC đ ký m t s gi y t , sau đó đ n c quan xã h i ký nh n ngay m i ng i 200 đ ng, t ng m t l n cho m i ng i m i đ n và nh n ti n tr c p cho tháng đ u tiên, g m có ti n m t và food stamp, đ n nay tôi không nh rõ m i ng i đ c bao nhiêu. Tôi nh cháu tôi đ t mua ngay m t thùng thu c tây đ g i v bên nhà (lúc đó ch a g i đ c ti n m t mà ch có th g i quà b ng thu c tây t bên Pháp.) Ti n còn l i tôi mua soong, n i, chén bát và v t đ ng đ chu n b ra riêng.

Theo h<ng d<n và cũng là yêu c<u c<a h<i USCC và s< xã h<i, cha con tôi ghi danh h<c Anh văn < trung tâm Anh ngữ mà h< ch< đ<nh; n<i đây cũng s< h<ng d<n chúng tôi tìm vi<c làm. Tôi nh< m tính ti<n tr< c<p c<a ba cha con đ< đ< thuê m<t căn aptment hai phòng, ti<n ăn và nh<ng chi phí l<t v<t khác, n<u ti<n t<n thì m<i tháng cũng có th< còn đ<<c kh<ang 50 đ<n100 đ<ng, vài ba tháng cũng đ< m<t thùng quà g<i v< bên nhà. N<u tôi đi h<c thì apply ti<n financial aid, đ< đ< tr< h<c phí, sách v< và di chuy<n. Đ<a con trai l<n c<a tôi khi r<i Vi<t Nam v<a h<c xong l<p 12. Tôi quy<t đ<nh đi h<c cùng v<i các con tôi ngay mùa hè này.

M<t vài k< ni<m đ<n nay đã nhi<u năm mà tôi v<n ch<a quên. Gi< h<c đ<u tiên c<a năm th< nh<t, l<p freshman English, sau khi h<c sinh t< gi<i thi<u xong, cô giáo cho bi<t trong l<p này có hai h<c sinh là cha con. L<n đ<u tiên trong đ<i đi đ<y c<a cô m<i g<p tr<ng h<p nh< v<y. C< l<p ngữ<c nhiên thích thú xoay ngữ<i nhìn quanh xem là ai. Cô giáo yêu c<u cha con tôi đ<ng lên cho c< l<p bi<t m<t. Tôi có h<i ngữ<ng nh<ng đ<ng th<i cũng c<m th<y vui vui.

H<u h<t các l<p h<c cha con tôi đ<u l<y gi<ng nhau và ngữ<i cùng phòng vì v<y tôi cũng s< đôi lúc ho<c cha ho<c con không làm bài thi đ<<c, k<t quá l<i c<m lòng không đ<<c ph<i "help" nhau, l< b< th<y, cô b<t g<p thì ch< có n<<c b< h<c. Do đó luôn luôn chúng tôi ph<i ngữ<i cách nhau ít nh<t là hai bàn cho đ<<c "đ<m b<o" an toàn.

B<t đ<u năm h<c, con gái tôi năm đó 16 tu<i, h<c high school t< sáng đ<n 3 gi< chi<u nên đã ngh< h<c l<p Anh văn do s< xã h<i ch< đ<nh. Tôi và đ<a con trai thì bu<i sáng đi h<c Anh văn, bu<i chi<u và t<i qua University h<c. Nhi<u khi tôi c< t<<ng mình nh< đang < th<i còn trai tr<, đi h<c đ<i h<c và đôi lúc tôi cũng ngữ<i tr<m ngâm trong th< vi<n mà m< <<c ... "n<u dòng đ<i c< êm < trôi th< này thì 4 hay 5 năm sau, tôi cũng có đ<<c b<ng k< s< nh< ai." Lúc còn tr<, v<a m<i xong trung h<c, ch<a bi<t gi<ng đ<<ng đ<i h<c r<ng h<p ra sao thì tôi đã vào lính. H<n 10 năm trong lính, g<n 3 năm tù c<i t<o, v<<t biên đ<n M< < tu<i 41 thì cái b<ng k< s< đ<ên t<t nghi<p và đ<<c làm vi<c < Hoa K< cũng là m<t đ<u m< <<c chính đáng.

Qua năm h<c th< hai, th<y bài v< cũng ch<a l<y gì làm khó, cha con l<y đ<n 18 units nh<ng đ<ng th<i cũng ph<i ngữ< h<c l<p Anh văn do s< xã h<i ch< đ<nh đ< có đ<<c thêm th<i gi< cho các môn h<c v<a m<i l<y thêm; v< l<i l<p Anh văn do s< xã h<i gi<i thi<u cũng ch< c<n cho nh<ng ngữ<i m<i đ<n M<.

Nh<ng r<i m<t ngày cu<i tháng, khi nh<n ti<n tr< c<p tôi ch< th<y có m<i ph<n ti<n c<a con gái tôi. Tôi đi khi<u n<i thì m<i bi<t là do cha con tôi đã b< h<c ch<<ng trình Anh văn do s< xã h<i ch< đ<nh t< h<n tháng nay. Theo qui đ<nh c<a chính ph< ti<u bang thì đ<i v<i nh<ng ngữ<i <i trên

# Vui Buồn Trên Miền Đất Chết

T&#225;c Gi&#7843;: H H i

Th&#7913; T&#432;, 29 Th&#225;ng 4 N&#259;m 2009 23:48

---

18 tuổi, bắt buộc phải học chương trình Anh văn này để trở nên giúp tìm việc và trong thời gian chờ đợi tìm được việc thì chính phải còn trả nợ. Điệu này trở nên đó tôi thật không biết. Nay nếu tôi muốn trả nợ học lớp Anh văn để xin học trở nên cũng không được vì nhà vợ y tôi phải withdraw (bộ phận đã ghi danh) đến một lớp học buổi sáng mà thời hạn để withdraw thì đã qua rồi. Cũng may là tôi còn để dành được chút ít tiền, cha con cũng để tiêu dùng cho đến hết mùa hè.

Cincinnati là một thành phố từng nổi tiếng, năm đó có hàng ngàn người Việt Nam, chỉ có một cái chợ nhỏ và một tiệm ăn của người Việt. Người mới đến tìm việc làm part time không cần kinh nghiệm như bán xăng, tiệm tạp hóa, nhà hàng v.v... rất khó; ngay cả những sinh hoạt, thông tin liên quan đến việc xin trả nợ, việc học, việc làm với nhau cũng rất gượng gạo.

Vào hết mùa hè là cha con tôi đi tìm việc làm và semester kế đó tôi chỉ lấy 12 units, để xin được tiền financial aid và còn có thể đi làm thêm nếu xin được việc. Đã có lúc tôi nghĩ đến việc mượn tiền học (student loan) nhưng rồi lại thôi. Ở Việt Nam các quá trình để đến Mỹ, chờ đợi đi làm, học hành chờ đợi ra sao nay đã mất một thời gian trong lòng tôi không muốn. Tôi chỉ có được cái suy nghĩ và để dành chờ đợi việc đi học mượn tiền, ra trở nên làm trả nợ như tôi có thể chấp nhận sau này.

Tôi xin được một chân rửa chén buổi tối trong một nhà hàng Tàu từ 5 giờ chiều đến 9 giờ đêm. Thứ bảy, chúa nhật thì làm nguyên ngày. Lương được trả minimum wage \$3.5 một giờ không có tip. Thứ bảy, chúa nhật nói là làm nguyên ngày nhưng thật ra chỉ bắt đầu từ 11 a.m. đến 3 p.m. thì waiter, waitress và phụ bếp, rửa chén như tôi đều phải bỏ ra ngoài ngoài giờ chờ, đến 5 p.m. vào buổi làm lại; vì vợ cũng chỉ học ngày thứ 4 tiếng nên lương mỗi tháng cũng không được bao nhiêu.

Đến năm học thứ ba, giờ toán tôi thấy có một câu học sinh Việt Nam vào lớp. Hai năm trước tôi chờ đợi anh ta học lớp nào trong trường. Đến giờ nghe tôi đến hỏi thăm, được biết anh ta vào một transfer từ Community College (địa phương công lập) lên và, trường này chỉ học trình học chỉ có 2 năm thì lấy được bằng AA hoặc AS (bằng cán sự), nếu học xong cũng chỉ mất 3 năm. Tôi đó tôi liên lạc hỏi cháu tôi (đã ra trường và đi làm xa) về cái trường Community College này. Cháu tôi trả lời: "cháu biết chứ, trường kia cháu cũng học ở đó 2 năm rồi mới transfer nhưng sau này biết trường mình được thi vô trường thì tại sao phải học trường đó làm chi?"

Giờ thích của cháu tôi cũng hợp lý nhưng lại không thích hợp với hoàn cảnh của tôi lúc này. Nay nếu tôi muốn qua trường đó học cho mau ra trường để đi làm cũng phải chờ đến mùa sau. Tìm hiểu tôi còn được biết thêm, mặc dù tôi đã học được trên 60 units nhưng nếu muốn lấy bằng

AS tôi phôi h c thêm m t h n m t năm n a vì nhi u môn tôi đã h c theo ch ng trình 4 năm, b ng AS không c n, các môn G.E. (General Education) cũng ch a l y l p nào. Mùa sau m i chuy n qua, n u tính th i gian thì tôi phôi m t đ n 2 năm. Tôi l y làm ti c l n m t chút ân h n là h n hai năm tr c, n u tôi bi t có tr ng này thì tôi đã không h c University và nay đã có đ c cái b ng cán s đ đi tìm vi c làm, r t thích h p v i hoàn c nh và tu i tác c a tôi. Không có cái h c nào vô ích nh ng mà tôi thì đang ch y đưa v i th i gian...

Trong chuy n nghe tôi v t biên có m t c u quân nhân h sĩ quan h i quân. Lúc tr i t n n anh ta h c Anh văn l p tôi đ ng T.A., sau đó anh đi đ nh c bên California. Anh ta đang làm cho m t nhà hàng ăn c a ng i bà con. Tôi và anh ta th nh th ang liên l c nhau. Nhà hàng đang c n m t ng i có uy tín, đã có làm qua nhà hàng càng t t, khá Anh văn đ làm qu n lý, trông coi ti m cho ng i ch đi m thêm ti m th hai. Anh ta đã s t s ng gi i thi u tôi. Sau khi ph ng v n tôi qua đ i n th ai, ng i ch đ ng ý thuê và mu n tôi qua làm s m. Tôi bay đi Cali nh n vi c ngay lúc v a h t semester đó. Hai con tôi thì l i Cincinnati ti p t c đi h c.

Ng i trên máy bay đi Cali, qua c a s , nhìn kh i mây tr ng đ c bên đ i đang bay ng c v phía sau mà tôi c m t ng nh mình đang t t đ y lúi cái quá kh không m y sáng s a đ đ n g n vùng tr i bao la, trong xanh tr c m t nh m t t ng lai đ y h a h n. Tôi nh ngày t Phi bay qua Miền Đất Củi H i này đ l p nghi p, tôi cũng có ý nghĩ t ng t nh ng r i nay đã g n 3 năm, tôi v n ch a có đ c m t cái certificate nào đ b tui thì không bi t nh ng ngày s p t i s ra sao? Tôi c m th y mình, ngay t đ u, đ ng nh đã b c sai m t b c nh ng r i l i t nh : "dù sao ba năm cũng ch a ph i là dài, mình còn nhi u c h i mà."

\*

Tôi làm qu n lý cho nhà hàng đ c 3 năm thì gia đình v con tôi đ c qua đoàn t theo di n tôi b o lãnh qua h i USCC.

Khi đ n M đ c m t tháng thì tôi đã có th xanh, có l vì tôi thu c di n v t biên và lúc đó ti u bang có ít ng i t n n đ n đ nh c nên h gi i quy t nhanh ch ng? Và tôi cũng đã đ c làm đ n b o lãnh v con li n ngay sau đó. Hai năm sau n a, kinh t gia đình t ng đ i đ s ng, con cái đã đi h c đ c n đ nh; đ ng nh cái "n sách đèn" tôi ch a tr xong và, thú th t nhi u lúc tôi cũng th y ti c và "tr n tr " v nh ng năm h c đ dang lúc tr c l m nên tôi bàn v i nhà tôi là tôi mu n đi h c l i. Nhà tôi vui v đ ng ý. Th là tôi l i khăn gói đ n tr ng l n n a, cái tu i cũng đã g n năm m i.

Năm năm tôi làm quản lý nhà hàng tuy chỉ là business nhỏ nhưng ít nhiều công việc cũng liên quan đến marketing, sales, tiếp xúc, quản trị nhân là ngành đời thường mà tôi đã học trước kia nên tôi quy định không học lại đời thường mà học ngành tiếp xúc, quản trị (organizational management); vì là cử nhân khoa học (B.S) nên trình độ ng học các môn khoa học tôi đã học ở University of Cincinnati và nhớ vậy tôi chỉ học khoảng hai năm học hai năm rồi thôi là xong.

Khi gọi ra trường sinh viên phải viết "research project" và có đề tài "sống phố" cũng vậy giúp đỡ. Sống phố cũng là một bà giáo sống, vậy là luật sư nhà ở thành phố Oakland cách San Jose khoảng một giờ lái xe. Công việc giúp một sinh viên hoàn thành một cái research project cũng phải góp ý, thảo luận trong nhóm; khó có thể học được ở lớp được. Tôi là sinh viên Á châu nên tuấn nên đã được sống phố chi tiêu cũng được biết hơn. Bà được thân và ở một mình trong căn apartment sang trọng, không muốn cho sinh viên lên phòng nên khi cần gặp người nào đó học được riêng, bà thường học hơn gặp sau giờ làm chi tiêu quán cà phê Starbucks gần nhà bà.

Một tối nào sống bài xong tôi ra về lúc 10 giờ đêm. Đang lái xe trên xa lộ 880 từ Oakland về San Jose thì trời đổ mưa lớn, không thấy đường lái, tôi tắt xe vào lề đường đứng chờ mưa tạnh. Đột nhiên, một chiếc radio nghe nhạc, gặp lúc Phụng Hường Quỳnh đang hát bài Chiếu Mưa Biên Giới của Nguyễn Văn Đông "... khi lòng trời còn trời vắng ng Khanh thì đứng trời mưa bay gió cuốn.. còn nhiều anh ơi..." Hoàn cảnh của người lính khi xa khác xa với tôi bây giờ nhưng sao tôi thấy câu hát đó đúng với tâm trạng mình lúc này quá và thấy buồn ngang xương. Tôi lầm bầm: "Có thể vắng Khanh thì gì nữa đâu? Đi kiếm cái mũ nh giầy chng nhn để tìm việc làm thôi, chỉ tôi đứng trời nhiều mưa bay gió cuốn quá!" Cũng nghĩa đen lẫn nghĩa bóng. Tuy có hơi "cười lố ng" nhưng không hiểu sao kể niềm nhớ đó cũng nằm mãi trong trí nhớ mỗi khi tôi nghĩ "phần đời" để vươn lên từ một thất bại.

Và cũng thật may mắn, ra trường học khoảng một tháng sau thì tôi được công ty viễn thông Snyder Communication LP. thuê làm Sales Manager. Nhiệm vụ quản trị và đi xử lý hành một cái sales account và có khoảng 9,10 nhân viên, vậy có basic salary vậy có commission và bonus. Công việc cũng OK lắm nhưng không hiểu sao một ngày không gặp trời nắng, công ty tuyên bố thua lỗ phải đóng cửa. Tôi làm cho công ty này chỉ được hai năm.

Tôi gửi dzũa lại resume để đi tìm job mới. Với cái background chỉ có hai năm sales manager và 5 năm quản lý nhà hàng, nay xin vào công quan hay hãng xương tôi cũng thấy biết không phải là chuyên nghiệp. Mỗi ngày tôi gửi đi một cái resume, liên tiếp trong vòng nhiều tháng, chỉ có

cũng phải trên 100 cái. Job chính phải thì nhiều u l n đ u thi vi t nh ng l i c r t v n đ p.

Tôi apply nhiều u vi c, nhiều u positions và nhiều u hãng khác nhau quá nên resume, ph n kinh nghi m cũng phải thêm b t cho thích h p; vì v y khi có hãng nào g i đi ph ng v n ho c là ph ng v n tr c trên đi n th ai, tôi phải bi t ch c là trong resume g i cho hãng đó tôi xin vi c gì và đã khai mình có kinh nghi m nh th nào? Do đó tôi không bao gi dám bóc nh ng cú phone g i đ n, c cho h đ l i l i nh n tên và s phone ho c tên hãng. Tôi tìm cái resume g i cho hãng đó xem k , chu n b t t ng xong r i m i g i l i cho h . Th "thank you" đ n trong h p th c a nhà tôi cũng nhiều u b ng các flyers qu ng cáo.

Loay hoay mà tôi th t nghi p cũng đã 6 tháng. M th t nghi p 6 tháng không phải là chuy n l nh ng cũng không phải là chuy n không đáng nói. Có lúc tôi c m th y mình b m t t tin và nh đang ch i v i trên cái Mi n Đ t C H i này. M t ngày n đ c báo tôi th y IBM có m "job fair". Đ n n i th y không có job nào liên h đ n management mà ch có software engineer, technician và operator. Tuy là job operator nh ng phải qua m t cái test căn b n v đ n, toán, v t lý, safety v.v... đ ch y máy trong "clean room" nên l ng đ c tr 11 đ ng/ 1 gi , đ y đ benefit. Trong lúc đó l ng technician m i ra tr ng làm c các hãng khác cũng ch kh ang 12 đ n 14 đ ng/1 gi . Xét th y mình ch có th "qualify" cho vi c này nên tôi đành phải apply.

Làm IBM tôi bi t đ c h u h t manager đ u là k s . Supervisor thì đ c b nhi m t technician qua. Làm công vi c ch y máy nhàn h và không có overtime nên tôi có th i gi quay l i San Jose City College l y các l p Lab và m t vài môn còn thi u đ có đ c cái b ng AS. G.E. thì tôi đã l y đ cho b ng BS tr c đây. Đi u ngh ch lý đ n t c c i là ng i ta thì h c b ng AS tr c r i h c l y b ng BS sau còn tôi thì ng c l i. T x a đ n nay tôi ch a bao gi đi xem t vi , b i toán nên tôi không bi t đ c con đ ng h c v n c a tôi nó ba chìm b y n i đ n nh v y.

Dù sao thì tr i cũng không ph ng i ch u khó, ba tháng sau k t lúc tôi n p cái b ng AS đó cho phòng nhân viên thì tôi đ c c t nh c lên làm supervisor thay cho cô supervisor đi qua hãng khác và t t nhiên l ng c a tôi cũng đ c lên theo.

Kh ang sáu tháng sau, tình c trong m t sinh h at c ng đ ng tôi g p m t ng i b n cũ cùng trong quân đ i, qua M t năm 1975. Anh là technician ngành đ n t , làm cho hãng Cisco đã nhiều u năm, b laid-off và v a m i qua Compaq đ c vài tu n, l ng đ n 22 đ ng/1 gi . Anh s t s ng gi i thi u tôi cho ng i recruiter c a hãng. Tôi may m n đ c nh n m c dù b ng AS c a tôi ch a đ c 6 tháng và cũng ch a làm job technician ngày nào. L ng đ c tr nh v y là g p



r i l ng IBM vì v y dù ph i làm shift ba (đ c tr thêm 15% l ng căn b n) tôi cũng ph i nh n.

Khi nh n vi c tôi g p manager c a shift tôi, ng i Hoa, cũng là manager t IBM v a m i qua. Sau vài tháng làm vi c, anh ta thích tôi có l vì th y tôi v a ch u khó, v a đ c vi c nên anh cho tôi làm overtime t i đ a, m i ngày 12 gi , 7 ngày m t tu n. Cu i năm khai thu tôi th y thu nh p c a mình còn nhi u h n là c a k s có lâu năm kinh nghi m. Th t đúng là "nh t ngh tnh, nh t thân vinh."

Nh ng r i nh ng ngày tháng đó cũng ch kéo dài đ c h n 2 năm, l i m t ngày không đ p tr i n a đã đ n. Bu i chi u m i vào hãng, chúng tôi th y có nhi u nhân viên an ninh l n c nh sát lòng vòng trong hãng, phòng cafeteria thì th y có m y cái bàn tr i khăn tr ng khác l h n th ng ngày, chúng tôi bi t ngay là có chuy n ch ng lành, ít nh t cũng có m t s ng i b laid-off. S th t còn t h n th n a. Compaq đã bán l i cho Hewlett Packard (HP). Tr c lúc nh n gi y laid-off, anh manager còn ch a bi t chuy n mua bán này nên anh đã gi i thích nh là phân bua v i chúng tôi: "Tôi thành th t nói cho các anh bi t là tôi không h ý ki n hay đ ngh gì đ i v i b t c ai v s ki n hôm nay." Làm vi c v i nhau đã lâu, chúng tôi tin nh ng đ i u anh ta v a nói. Chúng tôi b t tay anh, chúc may m n và h n g p l i nhau trong t ng lai g n m t công ty nào đó.

Sau khi nh n cái bì th laid-off dày c m, chúng tôi trên 15 technicians kéo nhau ra parking đ ng hút thu c bàn tán đ m i th và đ a s p s a kéo nhau đ n m t quán nào đó còn m c a (vì đã g n 2 gi sáng) đ ăn u ng m t b a r i chia tay thì chúng tôi th y anh manager c a chúng tôi xách c p đ i ra, v i v ã đ i v h ng chúng tôi. Chúng tôi ch a k p h i thì anh ta đã lên ti ng:

- I am also laid-off like you, guy! Where are you going?

- Oh really? We are going to the restaurant to celebrate and say good bye. Do you want to come with us?

- Why not?

## Vui Buồn Trên Miếng Đốt Củ Hại

T&#225;c Gi&#7843;: H H i

Th&#7913; T&#432;, 29 Th&#225;ng 4 N&#259;m 2009 23:48

---

Vậy là thầy trò chúng tôi gặp lại nhau rất nhanh không cần phải đợi đến một tuần ng lai gặp nhau một công ty nào đó nữa mà gặp nhau lúc này.

Thời gian kể từ đầu năm 2002 kinh tế bắt đầu đi xuống, hãng xe cũng xuống theo. Một số ít technician trong nhóm tôi, những người trẻ thì tìm việc khác làm như các khác còn lại, có tuổi 55 trở lên thì đi xin tiền thôi nghỉ, hết thì họ nghỉ họ nghỉ thôi thì nhóm nhà cho đến tuổi 62 để apply họ nghỉ họ non.

M, là tuổi trên đời 55, già thì chưa phải già mà trẻ cũng không phải trẻ rồi vậy mà đi xin việc làm đã khó, nhóm nhà cho đến ngày họ nghỉ họ non thì lại càng khó hơn! Anh nào cũng bắt đầu các ông thì sĩ nào đó than: "không biết làm gì cho hết nạn đói sau." Mặc dù nạn đói sau các ông chưa còn có khả năng mới, mới chỉ năm.

Thôi thôi nghỉ thôi nghỉ nhóm nhà suy nghĩ mãi rồi cũng ra cách. Tôi còn nhớ khi học năm thứ tư, thi cuối học kỳ (final) có đề bài: "Tôi chọn một company hay một small business tùy ý, đang sắp bắt đầu bắt đầu; anh đang là manager hoặc là manager mới đầu đầu thuê, ông Boss muốn anh phân tích lý do (thực tế), cho ý kiến mới, viết thành kế hoạch để đưa nó lên đời." Vậy nên có 5 năm kinh nghiệm nhà hàng trước đây, tôi bèn chọn nhà hàng Phố Việt Nam để viết. Tôi đã đầu đầu đi m A+. Nghĩ là làm. Tôi bèn bàn với nhà tôi (phụ và vợ chúng tôi lòng thì mới tất đầu đầu cái "biên đông" này vì tôi đã biết, nhà hàng thành công thì vàng son, thực tế thì thể thm l m mà sắc xuất thành công thì lại thp), rút hết tiền 401 K, bán một stock đang bán xuống giá vùn vụt, gom ít tiền dành d m lâu nay đi mua một nhà hàng để làm chủ. Thành công thì họ nghỉ, thực tế thì ... chủ, thì nay sẽ không còn sẽ bắt ai lay-off nữa.

Trước kia tôi làm quản lý tuy cũng cần và trách nhiệm nhưng dù sao thì cũng làm thuê; nay làm chủ thì phải cần và trách nhiệm hơn rất nhiều. Ngày đầu tiên công việc đầu tiên tôi làm là rửa chén part time ngày 4 tiếng cho nhà hàng. Nay đầu đầu làm chủ, làm full time mới ngày 13 tiếng, 7 ngày một tuần. Có lúc nhà tôi nói đùa: "Vậy là anh cũng đã đi đầu đầu từ "bottom" lên đến "top" rồi". Muốn nói không phải do phần số cũng không đầu đầu.

Thời gian làm nhà hàng, nhớ vợ chúng tôi đầu đầu cần và cũng nhớ có chút kiến thức về đầu đầu, quản lý business mà tôi đã đầu đầu hành tiến trong suốt hơn 7 năm, coi như là thành công. Đầu tiên cuối năm 2008, khi thầy số các khác các mà mình không còn thích họ về với công việc nhà hàng nữa và cũng sắp đầu đầu tu và phải nghỉ họ nên tôi đã đầu đầu s ch u "rửa tay, gác kiếm."

## Vui Buồn Trên Miền Đất Cỏ Hời

T&#225;c Gi&#7843;: H H i

Th&#7913; T&#432;, 29 Th&#225;ng 4 N&#259;m 2009 23:48

---

Hoa K đúng là Miền Đất Cỏ a C H i. N u có tài năng và ch u khó thì không thi u gì đ t đ đ ng v o. Tuy nhiên không ph i ai cũng n m b t đ c c h i m t cách d dàng. Chăm ch , c n cù làm vi c là chuy n đ ng nhiên nh ng cũng không th ch quan đ nói đ ng đ i không có may có r i. Đôi khi mình ch "b c sai m t ly mà đi đ n m t đ m." T c ng Vi t Nam mình cũng còn có câu: "Bôn ba không qua th i v n", trong nhi u tr ng h p, cũng th t đáng cho ta suy g m./.